

OMAHA

ZÁLEŽITOSTI ZDEJŠÍCH VEŘEJNÝCH ŠKOL

Školní rada předložila občanům k odhlasování velké vydání dlouhých úpisů na stavební účely.

Školní rada v pondělí večer ve své schůzi odhlasovala, aby voličům zdejších školních distriktů bylo předloženo k rozhodnutí vydání dlouhých úpisů v obnosu \$2.000.000, které budou požadovány na provedení stavebního plánu, který doporučil školodorce Beveridge a sbor školních radů toho večera přijmou.

S několika možnými záměnami tento plán byl školodorce uznán a radou byl přijat. Na severní straně vyšší škola, na 24. a Fowler ul., \$600.000. Distrikt nyní stavení své vlastní.

Obchodní technická vyšší škola, na 22. a Chicago ul., \$750.000. Stavení jest vlastněno „Junior“ vyšší škola, na 24. a Corby ul., na pozemku, jež dle striktu vlastní, \$250.000.

Elementární (početní) škola v Mímě Lasa distriktu, \$900.000. Škola v Benson, \$120.000. Elementární (početní) škola pro Walnut Hill distrikt, \$125.000. Přístavek ku škole v Dundee, \$20.000.

Zařízení a atletický odbor, \$150.000.

Vedle stavebního plánu školodorce Beveridge plánu na zbudování „junior“ nebo početní vyšší školy byl též školní radou schválen. Ve své zprávě školodorce u dal podrobnosti o potřebě navrhovaných budov; pravil, že početní vyšší školy jest třeba a příčinou, aby mohli být chlapci a děvčata podřízeni děle ve škole. Zamýšlí přidělit ku právnickému vyučování zvláštní přeci, jež se bude chlapci i děvčatům zanedávat. Na příklad pro chlapce měla by být zařízena dílna automobilová, kde by se mohli učit vykonávat správy. Pro děvčata bude zavedeno zvláštní učení se nakupování potravin a přípravování jídel. Zároveň obdrží trochu eviku, jak se šatit.

Otázka změn v toaletních místnostech ve starších školních budovách a potřeba zavedení východu v pádu požáru byla k projednání navrhována členy Clarkem a Burnsem. Mimo to zařizování na pití vody musí být umístěno mimo třídy. Tato zdravotní a bezpečnostní zařízení vyžadují si vydání na \$300.000, jež budou částí požadovaných bondů.

Účelem vydání bondů jest dle vyjádření p. Brozana, zláti si budou občané navrhované školní budovy přát, anebo ne. Má se za to, že volba na vydání úpisů bude někdy v listopadu upřesněna.

Na veřejných zdejších školách budou školákům prohlíženy zuby.

Nechť k učení se a svědomitost u chlapců a děvčat možno v mnoha případech přičíst, podle vyjádření školních úředníků, i následkům zkažených zubů.

V pondělí ráno lékařský odbor na veřejných školách opět zahájil prohlídku zubů asi 30.000 školáků.

V posledním školním roce byly v úvodové, kde školním dětem poskytuje se bezplatné očerření zubů, celkem 1.600 chlapců a děvčat úplně zdravá zuby ušetřeny. Byly vedeny záznamy a v několika případech, tak zvané duševní neschopnosti nastal počestnější obrat, když byly dělníky zkažených zubů odstraněny. Školní lékařské autority udávají, že bylo stoprocentně zjištěno, že zápal mandlí vzal v mnoha případech původ od zkažených zubů. Jedem zvláště „slabý“ chlapec stal se přivedením zubů do pořádku zcela jiným — dobrým chlapcem.

ČESKÝ SNATEK

Všera odpoledne svádn byl rozvěvými pouty manželství p. William Boukal, syn známého v kružích našich krajanů p. Fr. Boukala, 1227 jil. 144 ul. se st. Edith Tiltonovou. Po obřadech svatebních uspořádána byla pro novomanželé svatost hostina v bytě sestry nevěsty Grace. K četným blahopřáním připojujeme i naše

ZÁLEŽITOSTI ČESKÉ NAŠI SVOB. ŠKOLY

Českým rodičům!

Sbor zástupců České svobodné školy uvádí řádu ve zřetel, že vyučování české besídky zahájí ne bude opět v sobotu dopoledne, dne 22. září, ve spolkové místnosti Sokolovny. Dětská besídka zřizována byla pro děti od 5 do 7 let věku a má za účel, aby mládež našeho jazyka a zábavě zvykla si českému hovoru, a tím se připravovala ke vstupu do české školy, kde pak vyučování jazyku, mateřskému do učení může mnohem zdárnějších výsledků. Besídka tato těšila se v minulých dvou obdobích hojně návštěv českých dětí, které rády se učily českým básničkám i písním. Řízení besídky převzaly opět ochotně p. E. Bandhauerová a sl. Em. Jelenová. Sbor zástupců žlá české rodiče, aby děti své ve věku 5 až 7 let do besídky přivedli, a podporovali tak dobron snahu zástupců spolků a zřad české školy.

Schůze sboru zástupců České svobodné školy.

Pravidelnou schůzi sboru zástupců České svobodné školy, jež konala se minulý pátek večer, zahájila za slabé účasti místopředsedky sedkyně p. M. Bartošová. Omluvenými byli pp. K. Spálek a F. Bartoš, pp. A. Vránová, M. Kmentová.

OSOBNÍ.

Slečna Marie Mlková, uznána česká umělkyně, opouští dnes Omahu, aby nastoupila v New Yorku opět místo profesorky na hudební konservatoři prof. Wager Swayne. Manželé Mlkovi doprovozí ji do Chicago, odkudž podniknou kratší výlety do St. Louis a Milwaukee. Doufáme, že sl. Mlková při příští návštěvě své poctě občerstvením zdejším příležitosti potěší se z umění jejího.

Pánové Jos. Brodík a Jos. Semín podniknou v neděli automobilem okružní cestu po ústeckých východních. Na cestě navštíví St. Paul, Mím., Milwaukee, Wis., a Chicago. Přejeme jim hojnost záhy — o občerstvení se již postarají sami.

Novomanželé J. Pitelový z Ithaca, Nebr., navštívili nás ve středu v naší úradovně a návštěvou jejich byli jsme opravdu potěšeni. Pan Pitela je synem starého našeho příznivce p. Antona Pitely, který dříve často přispíval do časopisu svým dopisy. Mladí lidé oddáni byli včera a do Omahy zajeli si na svatební cestu. Přejeme jim ze srdce mnoha zdraví a štěstí na společné pouti životní.

Pan Stanislav Beránek, známý zdejší český lékařník, dří na návštěvě svých přátel v Saratoga, Ia. Po skončeném sjezdu Z. Č. B. J. v Cedar Rapids, Ia., zastavil se v kruhu svých přátel, aby na čerstvém vzduchu venkovském se osvěžil a k další činnosti své se posílil. Vrátil se nepohybně ve čtvrtek.

Váča Chrumová, Protokol kontrolorence C. A. M. S. v New Yorku byl přijat; projednána bude v příští schůzi. Povoleno k výplatě účet za činnost školy a dodatečné účet za led, spotřebovaný o výletu. Ze zprávy učitele: Počátkem měsíce září jest zapsán devadesát jeden žák; v první třídě dvacet čtyři, ve druhé třídě třicet osm, ve třetí třídě třináct a ve čtvrté třídě šestnáct žáků. Celková návštěva za minulý měsíc 131, průměrná osmdesát sedm žáků. Z knihovny půjženo třicet osm knih. Ze členů sboru navštívili školu p. J. Vaňek. Četitel vyběhl členy sboru k hojně a časté návštěvě školy. Ke zprávě učitele usneseno zaslati časopisem provolání k českým rodičům, aby děti své do školy přivedli, a uspořádati o vancích obědvěské divadlo. Zábavní výbor dokončil zprávu o dětském výletu a paní předsedkyňe vyslovila výzvu, aby se hořlivě účast. Dále usneseno, aby příští dětské divadlo provedeno bylo odpoledne. Vzáta na vřelou, že v dětské besídce zahájena bude vyučování v sobotu dopoledne, dne 22. září. Pro děti budou připraveny ve škole zábavní voříky se světlými obrázky. Zábavnímu večeru uloženo, aby uvážoval o vhodném způsobu nabý, a při návštěvě byli by první láni naší školy.

UCTIVĚ POZVÁNÍ LIDU ČESKÉHO KU NÁRODNÍ POUTI SVATO-VÁCLAVSKÉ V OMAHA, NEBRASKA.

Omaha, Neb., 18. září, 1917.

My neumíme ještě umírat pro vlast, pro národ, zlatou svobodu a proti všemu vlastní prospěchu kramářsky vážíme svou vlastní školu.

My neumíme ještě umírat a neumíme ještě být mužem; však umíme-li ta naše krásná vlast, zdá se mi pak ještě dále žít mužem!

Všude určené dva verše z českých básní Nerudových jsou tak říka k této době zvlášť napsané. Ano, nedovedeme ještě cele se odtěvovati a umírat za vlast a svobodu její; ještě mnoho jest nám vykonati, bychom dokázali se být hodnými syny a deřami svých předků a své matky — země České.

Pohlédneme-li do historie českého národa a chceme-li zvědět, jak předkové naši obžovali se a umírali za práva a svobodu vlastní náše, najdeme nejen jednu neb dvě pohutlivé epizody zápasu a krvavých bojů, ale jest to nepřetržitý boj, neocenitelné oběti statků i lidských životů, jest to nezměrné množství dobré české krve prolité za tuto práva, celistvost a svobodu země České.

Silný a mocný nepřítel naší slovanské rodiny, krutý a vybojný German, po staletí a věky napíral veskere síly, by krásnou vlast naši, ten zemský raj na pohled, ujarml, uloupil a obyvatele její zničil a vyhubil. Vidíme dále, že nebyl to jen jeden, ale četní jiní silní a moci nepříteli, jako: Maďari, Frankové, Avari a jiní povstali proti našemu národu a vedli krvavé války, ba praví jeden historik toto: „Mnoho důležitých událostí evropských se odehrálo na naší půdě, ba skoro nikdy nebylo jaké větší události, aby, než v blízká, což aspon z pozadí nebyla se nějak dotýkala naší vlastní a jejího národu.“ Dějepruce českého národa, Fr. Palacký, shrnuje toto vše v tato slova: „Jádro dějin českých leží v jinavém zápase lidu za Boha, vlast, zákony, etnosti, práva a svobodu.“

Lid slovanský nejen v Čechách, na Moravě, ale vůbec je povahy tiché a mírumilovné, nebyl to národ kočovný anebo bojovný; hlavně v životov a oblibou jeho bylo zemědělství, stav rolnický, remesla a obchod. Povaha jeho oproti povahám jinonárodovců je o mnoho rozdílná dobrota, pohostinství jsou jeho význačné vlastnosti. Mnozí pro teplost nazývají český národ národem holubičím, ale v case nebezpečí, kde jednalo se o vlast a národ, z tiché a mírné holubičky stal se neohrožený sokol, orel a muž i ženy k ubáření vlastní bojovali proti nepříteli jako po-dráždění lvové.

Mnohokráte proti strašně předsed nepříteli, hlavně pak, když domácími nesváry rozestěpen, u padl na čas v porobu, avšak v case poměrně krátkém, vždy eizi jho se sebe setřásl a znovu svobodným a volným se stal.

V rukopise Královédvorském v popise boje Moravanů proti divokým Tatarům, čteme tato slova: Morskost jest poroba Hospodinu.

Morskost jest poroba Hospodinu, hřích, v porobu samohlité dáti sji.

Slavný pán moravský, Žerotín, píše: „Já sám odhodlán jsem umřít spíše, než žít ve vlastní zotročení.“

Proč toto napsáno? Mnohý zná tuto vše lépe a podrobněji než tu to stručně uvedeno. Je jen jediná příčina, proč znovu připomenuta zde historie českého národa. Znati své dějiny, je znati sebe sama a své předky, a jestli jest pravdou, že historie je učitelkou národa, pak znati historii našeho národa je nejen důležité, ale nutné a by náze sloz známého publicisty českého, K. Havlíčka, je: „Nám nezbytně třeba živě si připomínati naši minulost. Čtře se sami a budou vás i jiní etři!“

Je-li a může-li právem některý národ být hrdý na svou minulost, pak jest to národ český! Toto nauíme nejen sami sobě, ale i jiným stále připomínati.

Těch zápasů a bojů za práva a svobodu vlastní zhrneme znovu spa-

lečně vzpomínati a uvědomiti si, že i nyní vlast naše v tomto hrozném světovém zápase je důležitým dějstvem a národ náš důležitým činitelem a v této pamětné chvíli chceme nejen slovy, ale i skutky osvědčiti si pomoc, kterou nutné je jí potřebl a proto zveme vás všechny upřímně Česko-Slovany na velkou národní pout svato-václavskou, která pořádá se ve dnech 30. září, 1. a 2. října t. r. v Omahy, Nebr.

Zveme k ní nás všechny dobří lid nejen z Omahy, ale odevšud, odkud možno jít přijíti! Zveme všechny své česko-katolické spolky nejen mužské, ale i ženské, jinonárodní a paměnské oddělení.

Zveme k ní celý úrad zdejších Národních Sdružení. Známe ty osoby, které v něm zasedají, co dobré a horlivé vlastence, známe jejich výčtonou práci pro svobodu vlastní; zveme i veskeré členstvo N. Č. S., a očekáváme, že přijdou všichni a to v počtu nejhodnějším.

Zveme k pouti této všechny české svobodomyšlné spolky, by přišli a s námi společně, co synové jedné matky, vzpomněli těch bojů a zápasů, bychom se lépe poznali a v poznání bychom je když ne milovali, aspoň etili. Máme jednu krev, jeden jazyk a jeden společný veliký, národní politický ideál a ten, by byl dosažen, je po-třebl úsilovné práce všech.

Naším spolkům a lidu znovu připomínáme, by v této době, při této slavnosti, dokázal skutkem svou lásku a vědomost k té ubohé a trpící vlastní a nenechal ji zahynouti, neb bez ní nám žiti není možno.

Pořad a program slavnosti budou následující:

V neděli, 30. září, o 8. hodině ranní společná schůze zástupců spolků a vůbec všech těch, kteří souhlasí s prací, která je vedena za svobodu země česko-slovanských. Odpoledne sejdou se členové spolků česko-katolických v Omahy v síni Katol. Sokola o 1. hodině odpoledne, odkudž průvod půjde po 13th, by u Sokolovny spojil se s českými svobodomyšlnými spolky a na 16. a Castellar ul. by přesně o 1:30 hod. očekával všechny české spolky z Hříz Strany. Po spojení všech půjde se po 16. ulici, pak po William ul. do síni Katol. Sokola, kde započne program.

Máme pozvané výtečné lidové řečníky, jako jsou: důst. p. O. Zlámal z Cleveland, O. důst. p. J. St. Brož ze Schuyler, professor Bohumil Šimek a jiní, kteří pronášejí k shromáždění. Předvedena budou i jiná pěkná eřla zpěvná, deklamovaná a vůbec bude připraveno vše ku osvěžení tělesnému i duševnímu.

Všesky věrně Česko-Slovany zve.

Národní Svaz Českých Katolíků, Omaha, Nebraska.

Prostíme náš lid, by, pokud možno, ozdobil obydlí své po čas slavnosti vlajkami a prapory Spoj. Států Amer. Kdož vlastní automobil, nech laskavě jedou v průvodu; ženy, kterým možno, prosíme o různé pečivo, neb i cukroví, by byla to pravá česká pout. Na četné dotazy z venkova zinu- vý oznamují že dary možno zaslati na "Nat. Alliance of Boh. Catholics, 1245 So. 13th Str., Omaha, Nebr.," avšak uvědomte tajemníka, V. F. Jelínka, co a jak zasláno.

Adressa: V. F. Jelínek, 1409 Garfield Str., Omaha, Nebr.

OSOBNÍ.

Pan Fr. Svoboda st. s manželkou navštívili v posledních dvou týdnech známé své kateři Pragu a Wahoo, Neb. Die sdělení jeho podivil se, s jakým nadšením a plní krajanů naše pracují v zájmu Červeného kříže. Bouze okolo Pragu přes 80 krajanů každou volnou chvíli svou věnuje ručnímu práci a hotoví swetrů, ponožek atd., by vojini naši v řadách bitvěních strádali nemučeli.

Pan W. J. Thompson, švagr známého obehodníka p. V. Vaňka, odejel tento týden do Camp Dodge. P. Thompson jest kapitánem ubytovacího odboru tážko dělostřelby. Die sdělení jeho jest v táboru onom umístěno pouze přes 35.000 koní a muš, pro něž vláda naše zakoupila právě 1.000.000 tun ovesu.

Paul Marie Dolzal, deura manželů Svačinových, odejel na tří-týdenní prázdniny do Dwight, Nebr.

DOVOLUJI si odporučiti et. krajanům 7-procentní zaručené privilegované dílce OMAHA ROLLER MILLS COMPANY (Společnosti válcových mlýnů omažských). Majetek společnosti pozůstává z 11 velkých lotů na 29. a C ul. v Omaze, z pěti-patrové ohnivzdorné mlýnské budovy, dvou skladů a elevátoru z galvanizovaného železa na 300.000 bushů obilí. Privilegované akcie jsou zaručeny veskerým tímto majetkem.

DÍLCE se prodávají po \$100 a společnost vyhlašuje si právo kupovati je zpět po r. 1923, avšak v tom případě zaplatí \$115 ZA KAŽDÝ \$100 DÍLEC. Dividendy jsou vypláceny čtyřikráte do roka, vždy na 1. ledna, 1. dubna, 1. července a 1. října.

ÚROKY na dílce plynou ode dne složení peněz. Nemáte-li zrovna nyní peníze na ruce, můžete si dílce zamluvit a peníze složit dle možnosti.

V ŘIDITELSTVU společnosti jsou: Casper E. Yost, předseda Nebraské telefonní společnosti a jeden z řiditelů United States Národní banky v Omaze; L. H. Korty, kapitalista; William J. Coad, předseda vodární komise metropolitního distriktu omažského a místopředseda Packers národní banky v Omaze; J. E. Blanchard, předseda Blanchard-Nieswonger Grain Co., v Omaze; Lee W. Sprattin, od Chicago, Burlington & Quincy dráhy a jeden z řiditelů Union Stock Yards Company v Omaze; John W. Parish, právník; Chauncy Abbott, místopředseda Wells-Abbott-Nieman mlýnů ve Schuyler, Neb.

POSLEDNÍCH deset roku p. Abbott byl místopředsedou a generálním řiditelem mlýna ve Schuyler, a také zastavení zaujme ve mlýnech omažských. Jména mužů těchto, kteří ve svých vlastních obchodech úspěchu dosáhli, zaručují úspěch nových válcových mlýnů omažských.

TOTO jest řídká příležitost k výhodnému a naprosto bezpečnému a spolehlivému uložení peněz. Nepromeskejte ji. O další podrobnosti pište na: F. J. KUTÁK, c. of OMAHA ROLLER MILLS COMPANY, FIRST NATIONAL BANK BLDG., OMAHA, NEB. Zavítáte-li do Omahy během Ak-Sar-Benských slavností, zajděte do úradovny NA OSMÉM POSCHODÍ EDUOVY PRVNÍ NÁRODNÍ BANKY, NA 16. A FARNAM UL., kde dostane se vám všech informací.

DIBELKA, FLAKS & CO.

Architekti. Vyhotovujem plány na jakékoliv budovy po celé Americ. Na veřejné budovy, jakož i školy, nemocnice, úradní budovy (office buildings) a skladiště, jsme odborníci.

Největší architektská firma česká v Americ. 130 North 5th Ave., CHICAGO, ILL.

Sikmý cyprýsový cribbling - 4, 5 nebo 6 paleč

Mu si upravenému vlastní nápravný cribbling řídícím způsobem, ze který jest laciný, a tímto plác paleč tlustší. Na první návštěvu, záleží na tom, jaké množství krevních žil jest přes jeden paleč tlustší. Měsíční údržba není tolik, na polní údržbu, aby se získal bílý povrch a aby ještě zůstalo mnoho krevních žil. Nemá dřívi, než by se vytvořily vy-přávané cribbling. To je jediné a neotrovanější a neškodnější a pro to nejlepší prostředek ku přiblížení, ježto se nerozstípe.

Nechť jste s námi počítáte na materiál pro cribbling, pakli jste v trhu pro toto tohoto, Rozumíte, že my užíváme cenu s dohledem na nejnižší vaše stánie.

C. HAFFER LUMBER COMPANY, Council Bluffs, Iowa.

'Fremo'

velkolepý nápoj na uhasení žízně Jest zdravý a osvěžující. Jistě se ptejte po "Fremo", kdykoliv máte žízeň. Vyráběné a láhvované Fremont Beverage Co., Fremont, Neb.

Hubert Janda

licensovaný balsamovač a řiditel pohřbů ve Weston, Nebraska. Přesná a vydatná služba v každý čas. Ženská výpomoc, nebytná pro dámy a děti. První nový a moderní automobilový pohřební vůz v o kresu Saunders, Cený levný! V přízei krajanů se poroučí. HUBERT JANDA, Weston, Neb. Telefon 10A

FRANK SVOBODA

UMĚLECKÝ ZÁVOD POMNIKOVÝ Krásný nový ceník právě vydán. Pište si o něj dnes. Já vám ušetřím peníze. 1215-31 SO. 13th ST OMAHA NEB.